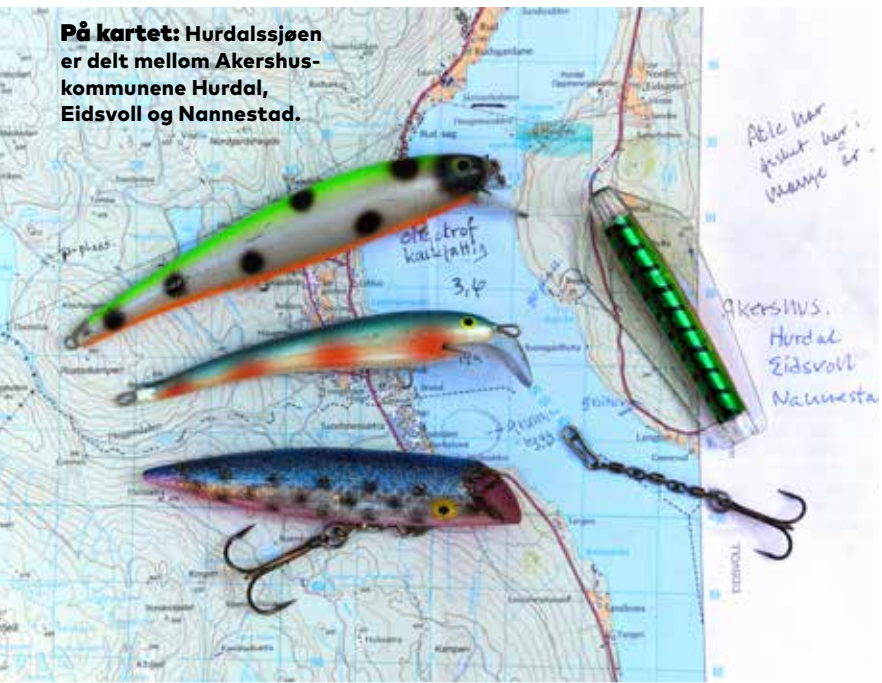

På kartet: Hurdalssjøen er delt mellom Akershus-kommunene Hurdal, Eidsvoll og Nannestad.

Hel fettfinne: Storørreten i Hurdalssjøen har et nydelig utseende. Ørretbestandene i innsjøen er 100 prosent selvrekrutterende. All ørret har altså hel fettfinne.

Gromme ørreter

Tekst og foto:
**Morten
Borgenvik
Stensaker**

I ungdommen hadde Espen Knai en stor drøm: Å få en storørret i Hurdalssjøen. Guttedrømmen gikk til slutt i oppfyllelse, takket være stor pågangsvilje og mye prøving og feiling.

Herlig, herlig! Endelig en ny sesong på min barndoms innsjø, sier Espen mens båten settes ut ved Haugnes camping, helt nord og øst ved Hurdalsjøen. Utsettingen går med nød og neppe, fordi innsjøen nå i april er bunntappet for vann. Like ved oss buldrer orrhanene ute på myrene ved campingen, mens tranene gjør sin trompetlignende sang. På samme tid

Hurdalssjøen
– de tålmodiges
innsjø

i Hurdalssjøen

ser vi buken av et fly som nettopp har tatt av fra Gardermoen, som ligger bare noen kilometer sør for Hurdalssjøen.

DE TÅLMODIGES INNSJØ

– Hvilke prognoser er det for å få bilde av en stor ørret? spør jeg. Sist jeg fulgte båten til Espen, gjennom en hel helg med et intenst fiske, fikk vi kun én småfiske.

Over lengre tid har temperaturene vært lave, med sur trekk fra nord og «høy» og lyseblå himmel. At værtypen skal slå negativt ut for fisket har min kjentmann ikke trua på.

– For det første skal vi kjøre sakte i dag, det vil si mellom 1,7 og 2 knop. Vi skal fiske «high & low», både i overflaten og med djuprigg. For det andre mener jeg værtypen ved trollingfiske

ikke spiller en så stor rolle som ved tradisjonelt stangfiske etter ørret fra land. Hvorfor kan jeg ikke gi noen god forklaring på, det bare oppleves slik. Mang en gang har andre med meg fått overraskelser under værforhold som ikke minner om fiskevær. Skittvær kan dessuten bety storfisk-vær, forteller Espen.

Selv om Hurdalssjøen må beskrives

Stor ørret:
Espen Knai fisker konsekvent med én trippelkrok. Det gir langt mindre skader på fisk som skal settes ut igjen.

som de tålmodiges innsjø når det gjelder stor ørret, vil belønningen kunne bli meget god når en fisk først sitter. Et synlig bevis på det er et bilde Espen viser av en sølvblank fisk med store, svarte prikker og en vekt på 3,3 kg og en k-faktor på hele 1,37.

KUN ÉN TRIPPELKROK

Ved femårsalderen ble gløden for fiske hos Espen tent. – Alt som har gjeller er interessant, er familiemannens ord om sin store pasjon.

Kursen settes for området utenfor Bogvika, ett av Espens favorittområder. Elektronikken om bord viser en vann-temperatur på 3,3 celsius og mengder med fisk som står like over bunnen. Sikkert «siksild» – småsild som det skal finnes rikelig med, mener min kjentmann. Denne og krøkle – den lille og slanke loddefisken; den ypperste förfisk som tenkes kan, skal utgjøre hovedføden for storørreten i Hurdalssjøen. Multiplikatorsnellene om bord er ladet med 0,40 mm monofilament. Som fortom brukes 0,60 mm fluorkarbonsnøre, en snau stanglengde lang. Espen understreker at han konsekvent bruker kun én trippelkrok til hvert av agnene, hver av dem festet i en liten lenke. Løsningen gir to viktige fortrinn: Oftest meget god kroking. Ikke minst gir én krok langt mindre fare for å skade fisk som skal slippes ut igjen. Fullt kroksett er noe styggedom som kan skade fisken stygt!

Dagens fiske skal foregå med to planerboard og to djuprigger. Riggene skal fiske på et dyp mellom 6 og 12 meter. Tobarnsfaren har en like stor forkjærlighet for ulike typer wobblere som for plast-«sluker» av typen Tomic. «Tassien» – Tasmanian Devil er nesten alltid i vannet – vår, sommer og langt utover høsten. Denne vingesluken i plast brukes også av mange på Mjøsa, en innsjø Espen tilbringer veldig mye fisketid på.

EN EGEN VITENSKAP

Lengden på agnene er 8–12 cm – beifiskstørrelse. Når det gjelder valg av farger/fargekombinasjoner, mønstre og valører har ikke hurdølingen noen fasit. Måten kunstagnene rent fysisk beveger seg i vannet på er nok like viktig. Dernest kan en stille spørsmål ved hvordan de framstår ved ulike hastigheter og/eller når det er ruskevær og båtens framdrift ikke blir så ensartet som ved stille vær og flatt vannspeil.

Espen har fisket altfor lenge, og opplevd altfor mye innen fiske, til at han våger å gi noen trylleformularer. En dag fisker agn med blått i bra, den neste kan det være en femi rosa som fisken foretrekker. Eller handlet det om tilfeldigheter, var det egentlig vindretningen, kursen og hastigheten på båten, lysforholdene, værtypen som var det mest avgjørende? Kanskje, eller en sum av det hele.

DRØMMEN GIKK I OPPFYLLELSE

Espens historie om Hurdalssjøen og storørreten er sjarmerende. Som ung fikk han tak i en sprukken trebåt med påhengsmotor. Båten lakk og motoren var slett ikke alltid samarbeidsvillig. Når været var røft, søkte han ly under en presenning. Han brukte det han hadde av wobblere, også typer som var beregnet for gjedde.

På tross av utallige resultatløse turer ga han ikke opp den store drømmen om å få fisken han siden barndommen hadde hørt gjetord om. Over to år og veldig mange gjedder underveis skulle det ta før snella gikk. Ørreten på 4,5 kg er fortsatt hans største fra Hurdalssjøen. Å få en som er større er en klar motivasjon. Flere enn Espen mener det svømmer individer her på 10 kg.

MIDTFJORDS OG LANDNÆRT

Vi følger landet mot og forbi Langton og setter kursen for motsatt side der Holodden og Rustad bruk ligger, altså på motsatt side av innsjøen. Midtjords skjer det vi i tre timer har ventet på. Gjennom duren fra motoren hører vi gromlyden av en snelleknarr som går. Espen henter fram håven mens jeg tar stanga. Følelsen som forplanter seg gjennom snøret til stangtuppen forteller at det må være fisk av rette sorten. Den er ikke stor, men sterk og vital. Med en vant bevegelse håver skipperen fisken. Ørreten er like vakker som jeg var blitt lovet; herlig feit, har store, svarte prikker og hel fettfinne. Rolig kroker Espen fisken av og gir den friheten tilbake.

Vi har knapt rukket å drikke to kaffekopper før snella igjen går, nå tett oppunder land. Like før håven skal ned i vannet går krottaket. Vi så fisken godt nok til å fastslå: Toppkondisjon og rundt en halv kilo tyngre enn den forrige, det vil si et par kilo. Og mer ørret skulle det bli! ■

fiske@egmont.com

Fisketips

Sesong: Hele året.

Fiskekort: Seks stenger per båt. Årskort kr 100,-. Kjøpes via inatur.no Den som ønsker å fiske med 10 stenger kan løse eget trollingkort. Årskort kr 500,-. Kontakt Hurdalssjøen fiskeadministrasjon, Christian Juel, tlf. 419 04176. Kan kjøpes via inatur.no

Minstemål ørret: 30 cm.

Utsetting av båt: Mot en liten avgift kan du sette ut båten ved Haugnes Camping. Kontakt grunneier, John Dahl, tlf.: 941 60 416 / 63 98 73 16.

Bestand på vei opp? Espen Knai har aldri fått så mange ørreter i Hurdalssjøen som da Alt om Fiske reporter fulgte ham.

Magemål: – 70 prosent av ørreten jeg får på Hurdalssjøen som er over minstemålet, setter jeg ut igjen. Ørretbestanden i Hurdalssjøen er ikke stor, så det er viktig å ha magemål, mener Espen Knai.

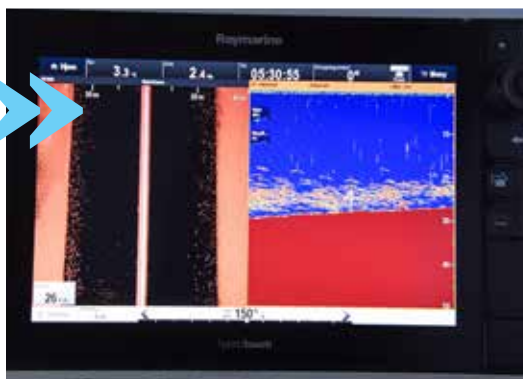

Egnet sted: Ved Haugnes camping, nord og øst i Hurdalssjøen, kan du mot en liten avgift sette ut båten.

Fisketrapper: Høverelva/Hurdalselva er definitivt storørreten i Hurdalssjøens viktigste gyteelver. Det er to fisketrapper her, og begge skal fungere bra. Bildet viser trappa ved Flaen mølle, med et fall på 4,3 meter.

Beitefisk: Ikke usannsynlig er det «siksild» ekkoloddet her viser. Sammen med krøkle er denne viktige beitefisker for rovfiskene i Hurdalssjøen.

► Livsløp som mjosørreten

Hurdalssjøen (173-176 moh.) er 18 km lang, opptil 4 km bred og har et areal på 32 km². Den er delt i to bassenger, hvor det sørligste er dypest med 59 m. Reguleringshøyden er 3,6 m. 15. april skal vannstanden være på sitt laveste. Innsjøen renner ut i Andelva, som munner ut i elva Vorma. Havet sto etter at isen hadde trukket seg tilbake etter siste istid, litt høyere enn høydekote 200 moh. Det sto da teoretisk ca. 20 meter over dagens vannspeil for Hurdalssjøen. Dette er nok en viktig forklaring på at så vidt mange som 13 fiskearter er påvist i innsjøen. Det var bare å svømme «rett inn».

– De tallrikkeste artene i Hurdalssjøen i dag er abbor, mort, sik og krøkle. Storørreten her er en av få storørrestammer i Akershus. Ørretungene lever to til fire år på elva før de ca. 20 cm lange vandrer ut i innsjøen for å bli fiske-spiser, forteller Helge B. Pedersen, daglig leder i Vannområdet Hurdalssjøen/Vorma. Han forteller videre at de viktigste rekrutteringselvene for storørreten er Steinsjøelva og Høverelva, som etter samtløp heter Hurdalselva. I dette hovedvassdraget ligger to fisketrapper som skal fungere godt. I tillegg er det reproduksjon i Gjødningelva, Hegga samt i de fleste mindre tilløpsbekkene.